

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool te Overijse

Hoofdstructuur bao

	Instellingsnummer	5835
	Instelling	Vrije Basisschool
directeur		Lisette LUYCKX
adres		Terhulpensesteenweg 524 - 3090 OVERIJSE
telefoon		02-687.38.75
fax		02-687.38.75
e-mail		vbsmaleizen@telenet.be
website/URL		http://users.telenet.be/vbs.maleizen.tombeek
	Bestuur van de instelling	962761 - Parochiesch. Maleizen-Tombeek te OVERIJSE
adres		Terhulpensesteenweg 524 - 3090 OVERIJSE
	Scholengemeenschap	122234 - Zoniën te HOEILAART
adres		Waversesteenweg 2 - 1560 HOEILAART
	CLB	114991 - Vrij CLB Leuven te LEUVEN
adres		Karel van Lotharingenstraat 5 - 3000 LEUVEN
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	31/01/2012, 02/02/2012, 03/02/2012
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	03/02/2012
	Datum bespreking verslag met de instelling	09/03/2012
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Vera Van de Velde
	Teamleden	Katty Houssiau

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	6
2.1 Leergebieden in de focus	6
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	6
3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	6
3.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	7
3.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	7
3.3 Lager onderwijs: Nederlands	8
3.4 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	9
4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	10
4.1 Personeelsbeheer	10
4.2 Evaluatie	11
5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	12
6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	13
6.1 Wat doet de school goed?	13
6.2 Wat kan de school verbeteren?	14
6.3 Wat moet de school verbeteren?	14
7. ADVIES	15
8. REGELING VOOR HET VERVOLG	15

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of ze op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of ze zelfstandig de tekorten kan remediëren.

Het advies in dit verslag heeft betrekking op alle erkenningsvoorwaarden uitgezonderd de voorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en woonbaarheid.

Vanaf het schooljaar 2011-2012 vindt de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende woonbaarheid, veiligheid en hygiëne gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle op woonbaarheid, veiligheid en hygiëne resulteert in een afzonderlijk verslag. Alle verslagen worden gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie de onderwijsdoelstellingen en de procesindicatoren of -variabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens het doorlichtingsbezoek.

Tijdens het doorlichtingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag vangt aan met een voor het brede publiek toegankelijke samenvatting. Het vervolgt met een beschrijving van de doorlichtingsfocus.

Tijdens een doorlichting zoeken de onderwijsinspecteurs een antwoord op drie onderzoeksvragen:

- In welke mate voldoet de instelling aan de onderwijsdoelstellingen? (het erkenningsonderzoek)
- In welke mate onderzoekt en bewaakt de instelling op een systematische manier de kwaliteit van de processen zodat deze bijdragen tot het bereiken/nastreven van de onderwijsdoelstellingen? (het kwaliteitsonderzoek)
- Is er in de instelling een algemeen beleid dat het mogelijk maakt om zelfstandig tekorten weg te werken? (het onderzoek 'algemeen beleid')

In drie hoofdstukken geeft de onderwijsinspectie een antwoord op deze vragen.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Om de kwaliteit van de processen in kaart te brengen gebruikt de onderwijsinspectie een kwaliteitswijzer. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de instelling bij haar activiteiten aandacht heeft voor

- doelgerichtheid: welke doelen stelt de instelling voorop?
- ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de instelling om efficiënt en doelgericht te werken?
- doeltreffendheid: worden de doelen bereikt en gaat de instelling dit na?
- ontwikkeling: heeft de instelling aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

Meer informatie over de kwaliteitswijzer vindt u eveneens op www.onderwijsinspectie.be.

Wat de instelling goed doet, wat de instelling kan verbeteren en wat de instelling moet verbeteren komt aan bod bij 'Sterktes en zwaktes van de instelling'.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de instelling de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en/of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

De **vrije basisschool Maleizen**, deelgemeente van Overijse, profileert zich als een school die streeft naar kwaliteitsvol onderwijs, waar de totale ontwikkeling van het kind centraal staat. Een grote instroom anderstalige leerlingen waarvan de ouders bewust kiezen voor het Nederlandstalig onderwijs, kenmerkt de school. Een goede **communicatie, werkorganisatie en coördinatie** scheppen de juiste randvoorwaarden om deze specifieke context constructief op te vangen.

Voor de **kleuterafdeling** baseerde de inspectie zich op het onderzoek van de onderwijsdoelstellingen voor **wereldoriëntatie en Nederlands**. Voor het leergebied **Nederlands** kan de kleuterafdeling voldoende informatie voorleggen die erop wijst dat ze de ontwikkelingsdoelen in **voldoende** mate nastreeft. De teamleden hanteren het koepelige instrument als referentiekader om doelen te koppelen aan geplande activiteiten. Het gericht bewaken van het aanbod en het evalueren van de vooropgestelde doelen heeft nog groeimarge. In de meeste klassen is een geïntegreerde werking met rand- en taalondersteuning herkenbaar in de aanpak en in het hoekenaanbod. Kleuters krijgen kansen om zich in een uitdagende en stimulerende omgeving op eigen tempo te ontwikkelen.

Voor het leergebied **wereldoriëntatie** kan de kleuterafdeling onvoldoende aantonen dat ze de ontwikkelingsdoelen voor de verschillende domeinen optimaal nastreeft. Het bewaken van een volledig en evenwichtig aanbod voor de verschillende domeinen van wereldoriëntatie is te weinig geënt op het leerplan. Opvolgen hoe kleuters groeien in de verschillende aspecten van het dit leergebied zoals het tijdsbesef, ruimtelijke oriëntatie, technologische opvoeding zijn te vrijblijvend waardoor het ontwikkelingsproces te weinig wordt ondersteund en gestimuleerd. Omdat de school beschikt over voldoende interne beleidskracht om de leerplanrealisatie voor het leergebied wereldoriëntatie bij te sturen, deliberaert de inspectie het tekort.

Voor de **lagere afdeling** blijkt dat de school voor de leergebieden in de focus, **wereldoriëntatie en Nederlands**, aan de erkenningsvoorwaarden **voldoet**.

De school kan voor beide leergebieden, op basis van haar aanbod en op basis van de resultaten die de leerlingen behalen, aantonen dat ze de leerplandoelen en de eindtermen bereikt. Voor Nederlands worden de vorderingen van de leerlingen nauwgezet bijgehouden. De resultaten van de verschillende toetsen worden aangewend om de eigen onderwijskwaliteit te analyseren en waar nodig bij te sturen. Voor wereldoriëntatie zijn er nog weinig afspraken en criteria voor een gelijkgerichte en op de leerplandoelen afgestemde evaluatie. Om een volledig en gradueel opgebouwd aanbod te garanderen, hanteert het team een onderwijsleermethode als leidraad. Teamleden hebben aandacht voor een geïntegreerd en gevarieerd aanbod van de verschillende domeinen, techniek in het bijzonder. Functioneel gehanteerde tijd- en ruimtekaders en aandacht voor actualiteit ondersteunen het wereldoriënterend leren van de leerlingen.

Om te beoordelen of de school de eigen kwaliteit in voldoende mate bewaakt, onderzocht de inspectie **het evaluatiesysteem** binnen het luik personeelsbeheer en **de evaluatie- en rapporteringspraktijk** binnen het luik onderwijsprocessen. Het evaluatiesysteem vertrekt vanuit een sterke **visie** uitgewerkt op scholengemeenschapsniveau en sluit zowel aan bij de verwachtingen van de overheid als bij de eigen noden van de school. Door informele gesprekken met leerkrachten, doorloopbezoeken en nazicht van planningsdocumenten krijgt de directeur **zicht op het functioneren van de teamleden**. Zowel het aanwervingsbeleid als de loopbaan begeleiding gebeuren op een transparante en **doeltreffende** wijze. Voor het evalueren en rapporteren beoogt de school een duidelijke visie uit te werken. Er zijn nog te weinig organisatorische en inhoudelijke afspraken voor leerkrachten om op een gelijkgerichte en valide wijze leerlingen te evalueren. De

kenmerken van goede evaluatie eigen aan elk leergebied en opgenomen in de leerplannen ontbreken. De evaluatiepraktijk was tot hertoe nog geen schoolprioriteit.

Het personeelsteam van de vrije basisschool Maleizen beschikt over voldoende draagkracht, leiderschap en beleidsvoerend vermogen om de goede aspecten van de werking te bewaken en verbeterpunten kritisch aan te pakken.

De inspectie sluit deze doorlichting af met een **gunstig advies**. Ze waardeert de inspanningen van het schoolbestuur, de directie en het personeelsteam en rekent op de inzet en deskundigheid van iedereen om verder te bouwen aan kwaliteitsvol onderwijs.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

2.1 Leergebieden in de focus

Kleuteronderwijs
Nederlands
wereldoriëntatie
Lager onderwijs
Nederlands
wereldoriëntatie

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Personeel
Personeelsbeheer
Evaluatiesysteem
Onderwijs
Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Rapporteringspraktijk

3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op:

3.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

Motivering

- De school kan aantonen dat ze de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied Nederlands **in voldoende mate** nastreeft. Het team hanteert het koepeleigen instrument als referentiekader om doelen te koppelen aan geplande activiteiten.
- Het team bewaakt de **volledigheid van het aanbod** op **intuïtieve wijze**. De leerlijnen vormen op individueel en op teamniveau amper het uitgangspunt voor het bewaken van het aanbod.
- Een aantal leerkrachten rubriceren de activiteiten uit hun themaplanning volgens de vier **ervaringssituaties** en trachten deze te relateren aan de verschillende ontwikkelingsdomeinen.
- Hoewel er weinig formele afspraken bestaan over de onderwijsleerinhouden, vertrouwen teamleden erop dat informele overlegmomenten overlappingsen in het aanbod voorkomen.
- De meeste teamleden geven aan **intuïtief aandacht** te hebben **voor het verwerven van begrippen en het uitbreiden van woordenschat**. Zowel binnen de thema's als over de groepen heen bestaan echter **weinig afspraken over de keuze en selectie van het woordenschat** aanbod op het ontwikkelingsniveau van de kleuters.
- Thema's en activiteiten zijn veelal **afgestemd op de leef- en beleavingswereld** van de kleuters. Het **thema is in de meeste klassen duidelijk aanwezig** in het klasbeeld en in de aangeboden activiteiten.
- In de meeste klassen zijn **voldoende aangepaste leermiddelen en didactische materialen** aanwezig om de kleuters ervaringskansen te bieden, specifiek voor taalverrijking zijn de verteltassen hier een voorbeeld van.
- Vaak is er een aantrekkelijk en **kleutervriendelijk boekenaanbod** voorzien dat aansluit bij het actuele thema. In de meeste klassen is ook een **luisterhoek** met op het niveau van de kleuters afgestemde luisteropdrachten terug te vinden.
- Vooral bij de oudste kleuters is er **aandacht voor ontluikende geletterdheid**. Kleuters krijgen in diverse speelse situaties kansen om te experimenteren met vormen van schriftelijke communicatie.
- De school maakte nog **weinig concrete afspraken** om de taalontwikkeling van de kleuters vanuit **vooropgestelde leerplandoelen op te volgen**. Het team heeft de intentie om de taalontwikkeling van **taalzwakkere kleuters** doelgericht op te volgen door middel van een **specifieke test**. Bij de **oudste kleuters** gebruikt men **genormeerde tests** om de aspecten van taalontwikkeling van de kleuters in kaart te brengen.
- Vanuit een **geïntegreerde werking met rand- en taal** baseren de leerkrachten zich op divers talig bronnenmateriaal, afgestemd op de leeftijd van de kleuters, om de verschillende thema's inhoudelijk invulling te geven. De ondersteuning van taalzwakke kleuters gebeurt meestal intuïtief.
- Uit de inrichting van de verschillende speelleerhoeken blijkt dat het team de ondersteuning van rand en taal doortrekt naar de eigen klaspraktijk. In diverse hoeken zijn elementen terug te vinden die wijzen op een **verscherpte aandacht voor het stimuleren van taalverwerving**.
- De **effecten** van het eigen taalonderwijs in vraag stellen om de eigen onderwijspraktijk gericht bij te sturen heeft nog groeimarge.

3.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet niet

Motivering

- De school kan **onvoldoende aantonen** dat ze de ontwikkelingsdoelen voor alle domeinen van het leergebied wereldoriëntatie optimaal nastreeft.
- Het **leerplan vormt te weinig het referentiekader** bij het plannen en organiseren van de activiteiten. Het bewaken van een evenwichtig aanbod voor de verschillende domeinen van wereldoriëntatie gebeurt intuïtief en biedt te weinig garanties op volledigheid.
- Hoewel alle leerkrachten **observatiegegevens** verzamelen, zijn deze **nauwelijks in overeenstemming met de opbouw of de indeling van het ontwikkelingsplan of het leerplan**. Hierdoor zijn ze slechts **beperkt ondersteunend** om de vorderingen van de kleuters adequaat op te volgen.
- De klasinrichting weerspiegelt het actuele thema. De leerkrachten hebben oog voor de **verrijking van de verschillende speelleerhoeken** met materialen die veelal aansluiten bij het thema en **kleuters aanzetten tot experimenteren en exploreren**.
- De **verschillende kalenders, pictogrammen en takenborden over de klassen heen zijn op elkaar afgestemd**. Leerkrachten wenden ze **functioneel** aan om kleuters met tijdsbegrippen in contact te brengen en zelfstandig werken te ondersteunen.
- Tijdens de tweewekelijkse groepsmomenten en in het klasgebeuren moedigen leerkrachten de kleuters bewust aan hun eigen beleving en gevoelens te verwoorden en belangstelling te tonen voor elkaar. Dit draagt in belangrijke mate bij tot **zelfbewustwording en sociaal functioneren** in een groep.
- Het team **concretiseert**, via prenten, pictogrammen en de gezamenlijke weekopening, een aantal **leefregels en afspraken** die bijdragen tot de zelfsturing en verzelfstandiging van de kleuters en een harmonieus samenleven bevorderen.
- De jaarlijks terugkerende **thema's** en de thema's die invulling krijgen vanuit de interesse van de kleuters **sluiten nauw aan bij de leef- en belevingswereld van de kleuters**. Hoewel **niet altijd expliciet doelgericht opgenomen** in de planning, zijn uitstappen en buitenschoolse activiteiten een **stimulus voor het levensecht leren** en bieden ze kansen om kleuters **in contact te brengen met verkeer- en mobiliteit**.
- Het team stelde de effecten van haar aanbod wereldoriëntatie nog niet in vraag. Er is nog geen **nascholing** voorzien om het leerplan voor wereldoriëntatie te verkennen enerzijds en te implementeren anderzijds.

3.3 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

Motivering

- Op basis van haar onderwijsleeraanbod en op basis van de resultaten die de leerlingen behalen, kan de school aantonen dat ze de **leerplandoelen voor het leergebied Nederlands bereikt**.
- De school volgt de **vorderingen van de leerlingen** voor de domeinen van het leergebied Nederlands op via methodegebonden, genormeerde en externe toetsen. De resultaten van deze toetsen worden aangewend om de **eigen onderwijskwaliteit te analyseren, te bespreken en bij te sturen**.
- Om de **gradatie en de continuïteit** van het leergebied te garanderen, baseert de school zich voornamelijk op een onderwijsleerpakket. Samen met de contextkenmerken van de school vormde het leerplan het referentiekader van waaruit het onderwijsleerpakket gekozen werd.
- Hoewel de school veel tijd investeert in spelling en technisch lezen, blijkt uit de planningsdocumenten en de schriften van de leerlingen dat de **verschillende domeinen van taal voldoende aan bod** komen. Tijdens de klasoverschrijdende weekopening wordt ook bewust veel **aandacht geschonken aan het oefenen van de taalvaardigheid**.

- **Interactieve werkvormen**, klasdoorbrekende activiteiten, praatrondes, het gebruik van **ict**, visueel en concreet **materiaal** bij het onderwijsgebeuren **stimuleren het communicatief taalgebruik** en verhogen de interactie tussen de leerlingen.
- Uit de planningsdocumenten en lesobservaties blijkt dat de leerkrachten erin slagen om **diverse werk- en groeperingsvormen aan te wenden**.
- De klastitularis kan rekenen op de **ondersteuning** van het zorgteam om **leerlingen met specifieke noden** hetzij klasintern, hetzij klasextern hulp aan te bieden.
- Initiatieven en afspraken op schoolniveau over de invulling van de **eerstelijnszorg** zijn moeilijk te traceren. De zorgcoördinatie kan nog groeien in planmatigheid om de graduele lijn en continuïteit van deze afspraken te bestendigen.
- Resultaten van **toetsen** worden, samen met **observaties** en gegevens voor spelling en technisch lezen uit het **leerlingvolgsysteem**, aangewend om te **streven naar zorg op maat** van de leerlingen.
- Bij het **evalueren en rapporteren** gaat er aandacht naar de verschillende domeinen van het leergebied Nederlands.
- Het team staat geregeld stil bij de **kwaliteit van de lessen Nederlands en van het taalvaardigheidsaanbod** in functie van de specifieke schoolcontext. Tijdens de personeelsvergaderingen worden aspecten van de werking ter sprake gebracht en denkt het schoolteam na over mogelijkheden om het werk te optimaliseren.

3.4 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

Motivering

- Op basis van haar aanbod en de resultaten van methodegebonden en eigen toetsen kan de school aantonen dat de **leerlingen de eindtermen bereiken**.
- Het **gebrek aan afspraken en criteria** voor de evaluatie van de verschillende domeinen van dit leergebied **bemoeilijken het aantonen van de leerplanrealisatie**.
- Het schoolteam volgt de richtlijnen van de onderwijskoepel en voorziet **voldoende onderwijstijd** in voor het leergebied wereldoriëntatie.
- Drie jaar geleden koos het team ervoor om een onderwijsleermethode te hanteren als bronmateriaal voor alle domeinen van wereldoriëntatie. Hierdoor vermijdt men overlappingsen en is er een **zekere gradatie gegarandeerd**. Het team evalueerde het eigen aanbod nog niet in functie van leerplangerichtheid.
- Uit de planningsdocumenten en klasbezoeken blijkt bewuste en **expliciete aandacht voor het domein techniek**. De school heeft ook aandacht voor milieu-educatie op school en behaalde hiervoor al enkele MOS-logo's.
- Wat de andere domeinen betreft hebben teamleden aandacht voor een **geïntegreerd en gevarieerd aanbod**. De meeste teamleden hebben aandacht voor het streven naar horizontale samenhang tussen het leergebied wereldoriëntatie en andere leergebieden. Tevens werken de meeste leerkrachten binnen dit leergebied uitdrukkelijk aan de leergebiedoverschrijdende eindtermen sociale vaardigheden, leren leren en ict. Ook het organiseren van een tweewekelijks schoolmoment biedt kansen om horizontale samenhang te verwezenlijken.
- Het team maakte afspraken om **tijd- en ruimtekaders** gradueel op elkaar af te stemmen. De wijze waarop deze in het klasbeeld en tijdens observaties blijken te geven van **functioneel gebruik** is een voorbeeld van goede praktijk.
- In de meeste klassen is er **aandacht voor actualiteit**. Teamleden hanteren diverse werk- en groeperingsvormen om de leerlingen te motiveren actualiteit op hun niveau te volgen en de informatie te verwerken.
- De schooleigen toetsen beogen hoofdzakelijk het **peilen van feitenkennis**. De mate waarin teamleden aandacht hebben voor het verwerven van **vaardigheden en**

attitudes komt weinig tot uiting in het evalueren en rapporteren. Het team verkende de visie en de uitgangspunten van het leerplan inzake evaluatie nog niet.

- De **beknpte wijze** waarop de school **rapporteert** over het leergebied wereldoriëntatie laat de ouders weinig toe zich een beeld te vormen van de vorderingen van hun kind. De punten op het rapport zijn **geen weerspiegeling van wat tijdens het onderwijsleerproces aan bod kwam.**

4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert het volgende op:

4.1 Personeelsbeheer

4.1.1 Evaluatiesysteem

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- doeltreffendheid
- ontwikkeling.

Motivering

- De scholengemeenschap stippelt een **doelgericht** gezamenlijk personeelsbeleid uit met de loopbaanbegeleiding van de personeelsleden als speerpunt. Met innoverende visieteksten, concreet vertaald in duidelijke procedures en instrumenten, streeft het beleid zowel voor het individu en het team als voor de school als organisatie meerdere doelstellingen na.
- Als **basis** voor het werken aan een voortdurende kwaliteitszorg legt de school de te bereiken effecten vast die ze verwacht van nieuwe personeelsleden. Dit gebeurt momenteel op een relevante wijze. In eerste instantie hanteert de directeur bij aanwerving een gezamenlijk opgesteld aanwervingsprofiel. Bij aanwerving onderschrijft de startende leraar de visie op mentoraat en de daarbij horende duidelijke en goed gecommuniceerde evaluatiecriteria. De opvolging van de verwachte resultaten gebeurt via formele klasbezoeken met feedbackgesprek.
- Als basis voor de interne evaluatie bij alle leraren hanteert de directeur “het scenario bij loopbaanbegeleiding”. Richtdocumenten, leidraden bij gesprek en kijk-wijzers werden ontwikkeld als **ondersteuning** bij het uitvoeren van een planmatig evaluatiesysteem. Naar aanleiding van de functiebeschrijvingen organiseert de directeur een verwachtingsgesprek. Klasbezoeken en nakijken van documenten bieden de mogelijkheid om knelpunten te bespreken. Een richtdocument ondersteunt de leraar in het opstellen van een persoonlijk ontwikkelingsplan en bij het invullen van het zelfreflectiedocument “Wat een leraar kan”. Functionerings-, opvolgings- en coachingsgesprekken volgen naar mate van relevantie. De opvolging van de verwachte resultaten wordt in dit cyclische proces een nieuw vertrekpunt.
- De effecten van een **doeltreffend** evaluatiesysteem zijn duidelijk aanwezig. Uit de gevoerde gesprekken blijkt dat de directeur goed op de hoogte is van de personeelssituatie binnen de school op het vlak van algemene inzet, ambtsverdeling, deelname aan werkgroepen en op vlak van de competenties van de personeelsleden. De directeur heeft duidelijk zicht op wat in de school moet gebeuren om goed op de behoeften van de leerlingenpopulatie in te kunnen spelen.
- **Het innoveren** en bijsturen van het cyclisch evaluatiesysteem en het professionaliseren van de directeur als coach zijn hoekstenen in de loopbaanbegeleiding van de personeelsleden.

4.2 Evaluatie

4.2.1 Evaluatiepraktijk

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- ondersteuning.

Motivering

- Leerkrachten hanteren voornamelijk prestatietoetsen zoals de methodetoetsen, de eigen toetsen, het leerlingvolgsysteem en de koepelgebonden toetsen.
- De school mist nog een gedragen **visie** die een goede basis vormt om te kunnen komen tot duidelijke afspraken, richtlijnen en procedures en van waaruit de evaluatiepraktijk wordt aangestuurd. Omwille van andere prioriteiten is er nog geen professionaliseringstraject uitgetekend, maar het team staat open om nieuwe tendensen en **ontwikkelingen** te verkennen en zich te verdiepen in verschillende evaluatievormen en –methodieken.
- De krachtlijnen en de leerlijnen in het leerplan worden eerder sporadisch gehanteerd. De evaluatie is dusdanig voor een aantal leergebieden weinig representatief/**doelgericht** voor het leeraanbod en bestrijkt maar een segment van het totale doelenpakket. Voor de leergebiedoverschrijdende eindtermen ontbreken duidelijke referentiekaders over de schoolloopbaan heen. Het streven naar een goede verhouding in evaluatie van kennis, vaardigheden, inzichten en attitudes veronderstelt volgens het leerplan een breed spectrum aan evaluatiemethoden, wat niet altijd verzekerd is.
- Adviezen bij het uitreiken van de getuigschriften komen tot stand op basis van een onvolledig resultaat. Sterker bewaken dat alle ontwikkelingscomponenten worden meegenomen in de beslissing, vanuit betrouwbare kwantitatieve en kwalitatieve gegevens, heeft nog groeiomgeval.
- Door het ontbreken van richtlijnen bij evalueren stellen we vast dat taxeren gericht naar het rapport vaker voorkomt dan het registreren van brede informatie gericht op het volgen van het leerproces. Diepgaande foutenanalyses met procesgerichte feedback als basis voor een planmatige ondersteuning van het onderwijsleerproces zodat zoveel mogelijk leerlingen de leerplandoelstellingen kunnen bereiken, zijn weinig voorkomend.
- Vormen van zachte evaluatie (observeren, werkstukken beoordelen, ...) zijn aanwezig in het handelen van leerkrachten maar worden nog niet erkend als krachtig middel om het leren van de leerling te ondersteunen. Hoe kinderen leren en hierin vorderen (leren leren, cursorisch en geïntegreerd) wordt op klas- en schoolniveau niet in kaart gebracht.
- Gegevensverzameling situeert zich op vooral op leerling-niveau waardoor analyse, uitspraken doen en eventueel bijsturingen op schoolniveau, nog niet aan de orde kwamen.

4.2.2 Rapporteringspraktijk

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- ontwikkeling

Motivering

- Via informatieavonden, de schoolbrochure en de schoolwebsite **verantwoordt** de school in beide afdelingen haar onderwijsaanbod en -aanpak. De school wil een laagdrempelige school zijn en investeert bewust in informele contacten met ouders.
- Het schoolteam ontwikkelde echter nog geen eigen **visie** van waaruit ze haar **rapporteringpraktijk** kan motiveren.

- De manier waarop over wereldoriëntatie wordt gerapporteerd zegt weinig over de competentieontwikkeling die de leerling over de hele schoolloopbaan heeft verworven. De informatie blijft beperkt tot een algemeen cijfer.
- Niettegenstaande de aandacht voor talentontwikkeling wordt ook muzische opvoeding nog getaxeerd met punten.
- Aspecten van leren leren en sociale vaardigheden staan op het rapport. De opgesomde aandachtspunten zijn weinig representatief voor wat verwacht wordt in de visieteksten en krachtlijnen bij de ontwikkelingsdoelen en eindtermen.
- De competenties die leerlingen ontwikkelen binnen het leergebied informatie- en communicatietechnologie wordt niet in kaart gebracht.
- Hoewel het team van de lagere afdeling bij de leerbegeleiding aandacht besteedt aan verschillen tussen kinderen, komen deze verschillen bij de rapportering niet tot uiting. Er wordt nog geen of weinig gebruik gemaakt van rapporteren over differentiële doelen of aangepaste instructie.
- Een aantal aanzetten zoals het talenten- en kleuterrapport en de toelichting voor ouders getuigen van het zoeken naar bredere, andere en transparante rapportering en duiden op het intuïtief aanvoelen van het team dat op dit terrein nog groeikansen zijn.

5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

- De directeur bewaakt en stuurt de onderwijskwaliteit aan vanuit een democratisch leiderschap en met een empathisch vermogen naar het schoolteam, leerlingen en ouders.
- Het schoolteam beschikt over voldoende draagkracht en beleidsvoerend vermogen om de eigen onderwijskwaliteit bij te sturen en om een efficiënt schoolbeleid te voeren.
- De in het schoolwerkplan beschreven visie wordt grotendeels gedragen door het hele team. De schoolleiding oefent gerichte druk uit om de uitgezette koers in functie van de kwaliteit van het geboden onderwijs te bewaken.
- De school vertrouwt voornamelijk op onderwijsleermethodes om een evenwichtig onderwijsaanbod te realiseren. Het doelbewust hanteren van het leerplan als referentiekader voor het plannen, bewaken en evalueren van het onderwijsaanbod heeft nog belangrijke groeimarge.
- De school beschikt over efficiënte communicatiekanalen. Personeelsvergaderingen, formele en informele overlegmomenten verlopen doorgaans doelgericht en leiden tot een participatieve besluitvorming.

6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- De themawerking, met aandacht voor het zelfsturend leren van de kleuters.
- Het hanteren van gevarieerde en uitdagende werkvormen die het probleemoplossend denken en zelfstandig leren van de kleuters en leerlingen stimuleren.
- De aandacht voor de specifieke taalcontext van de school, gekoppeld aan doelgerichte acties en afspraken die tweewekelijks met de beide afdelingen voor en door de leerlingen geconcretiseerd worden.
- Aandacht voor welbevinden en betrokkenheid vanuit een talentgerichte visie.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- Het analyseren van externe toetsen om de eigen onderwijspraktijk voor Nederlands bij te sturen.
- Het kritisch reflecteren over de eigen onderwijspraktijk.
- De bereidheid tot bijsturen van het eigen pedagogisch didactisch handelen.
- Het voeren van een doelgerichte en doeltreffende loopbaanbegeleiding.

Wat betreft het algemeen beleid:

- Het democratisch leiderschap en de positieve teamsfeer.
- De besluitvaardigheid en het opvolgen van gemaakte afspraken.
- Het consequent en functioneel gehanteerde evaluatiesysteem.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- In de kleuterafdeling: met het leerplan als referentiekader het aanbod en de evaluatie voor wereldoriëntatie bewaken en bijsturen.
- Met het leerplan als referentiekader, het aanbod voor Nederlands bewaken.
- In de lagere afdeling: de decretale doelen van het leerplan aanwenden om het aanbod van wereldoriëntatie in kaart te brengen, hiaten op te sporen en bij te sturen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- Evaluatiepraktijk en aanzetten tot alternatieve evaluatie verder uitwerken en koppelen aan de visie op rapporteren.
- De vooropgestelde visie op rapporteren sterker implementeren en zichtbaar maken op het leerlingenrapport.
- De afstemming van de evaluatiepraktijk op de leerplandoelen in beide niveaus.
- Een consequente informatievervalschaafing naar ouders via rapporteren en volgens de verwachtingen van de leerplannen.
- Observaties en evaluaties sterker koppelen aan leerplandoelen.

Wat betreft het algemeen beleid:

- Leerplanimplementatie in de kleuterafdeling.
- Eigen resultaten aanwenden en diepgaander en op schoolniveau analyseren om de effecten van het onderwijs te bewaken

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- Nihil

Wat betreft de regelgeving:

- nihil

7. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor kleuteronderwijs en lager onderwijs.

8. REGELING VOOR HET VERVOLG

Nihil

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Vera Van de Velde

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Naam: